

Brussel, 18.10.2020
C(2020) 7156 final

ADVIES VAN DE COMMISSIE

van 18.10.2020

op grond van Verordening (EU) 2017/1938 betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gasleveringszekerheid en houdende intrekking van Verordening (EU) nr. 994/2010, ten aanzien van het preventieve actieplan en het noodplan die door de bevoegde instantie van België bij de Europese Commissie zijn ingediend

(Slechts de teksten in de Franse en de Nederlandse taal zijn authentiek)

ADVIES VAN DE COMMISSIE

van 18.10.2020

op grond van Verordening (EU) 2017/1938 betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gasleveringszekerheid en houdende intrekking van Verordening (EU) nr. 994/2010, ten aanzien van het preventieve actieplan en het noodplan die door de bevoegde instantie van België bij de Europese Commissie zijn ingediend

(Slechts de teksten in de Franse en de Nederlandse taal zijn authentiek)

1. WERKWIJZE

In artikel 8, lid 2, onder a) en b), van Verordening (EU) 2017/1938 (hierna “de verordening” genoemd) is bepaald dat de bevoegde instantie van elke lidstaat een preventief actieplan (hierna "PAP" genoemd) en een noodplan (hierna "NP" genoemd, en samen: “Plannen”) moet opstellen. Overeenkomstig artikel 9, lid 11, en artikel 10, lid 2, van de verordening moeten de plannen om de vier jaar worden bijgewerkt, of vaker indien de omstandigheden dit rechtvaardigen of de Commissie hierom verzoekt. De raadpleging tussen bevoegde instanties van naburige lidstaten als bedoeld in artikel 8, lid 6, vindt plaats voordat de plannen worden vastgesteld.

De plannen (en de geactualiseerde plannen) moeten gebaseerd zijn op de risico-evaluatie die elke bevoegde instantie voorafgaand aan de goedkeuring van de in artikel 7 van de verordening bedoelde plannen moet goedkeuren en aan de Commissie moet meedelen. De risico-evaluatie moet een volledige beoordeling omvatten van de risico's die de gasvoorzieningszekerheid in de lidstaat beïnvloeden, op basis van de gemeenschappelijke elementen, waaronder het doornemen van verschillende scenario's van buitengewone vraag naar gas en onderbreking van de voorziening.

De bevoegde instantie van België, de Algemene Directie Energie van de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, heeft de Commissie op 15 februari 2019 in kennis gesteld van zijn risico-evaluatie overeenkomstig artikel 7 van de verordening.

De Algemene Directie Energie van de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, heeft de Commissie op 11 juli 2019 en 18 juni 2020 respectievelijk in kennis gesteld van zijn preventieve actieplan en noodplan.

Na de plannen te hebben geëvalueerd in het licht van de criteria van artikel 8, lid 8, en de modellen in de bijlagen VI en VII bij de verordening, en na haar voornaamste bevindingen op 19 maart 2019, 27 juni 2019, 26 september 2019, 29 januari 2020 en woensdag 22 april 2020 aan de Groep Coördinatie gas te hebben gerapporteerd, maakt de Commissie nu de volgende opmerkingen over de plannen.

2. EVALUATIE VAN DE PLANNEN DOOR DE COMMISSIE

Sommige punten van de plannen zijn gedetailleerd en volledig in de beschrijving van het Belgische gassysteem en de infrastructuurnorm. De Commissie is ingenomen met het feit dat de plannen gericht zijn op een geïntegreerd beeld van de voorzieningszekerheid in de gasector en het feit dat er aanvullende informatie wordt verstrekt over de risico's in verband met de leveringssituatie voor laagcalorisch gas.

Niettemin is de Commissie van mening dat enkele onderdelen van de plannen niet volledig voldoen aan de eisen van de verordening.

2.1 Het preventief actieplan (PAP)

Ontbrekende informatie over de economische gevolgen van de preventieve maatregelen

Artikel 9, lid 1, onder f) tot en met h), en bijlage VI, punten 4 en 5, van de verordening verplichten de lidstaten om in hun PAP informatie over de economische gevolgen van de voorgenomen maatregelen op te nemen, alsmede een beschrijving van de gevolgen van die maatregelen voor de werking van de interne energiemarkt, het milieu en de afnemers.

Het aangemelde PAP verwijst naar een aantal preventieve maatregelen, maar beoordeelt niet de verwachte effecten van deze maatregelen vanuit de verschillende invalshoeken van artikel 9, lid 1, onder f) tot en met h), van de verordening.

De Commissie is van mening dat het PAP zou moeten worden gewijzigd om de bovengenoemde informatie erin op te nemen.

Ontbrekende gegevens over de raadpleging van belanghebbenden

Overeenkomstig artikel 8, lid 2, van de verordening moeten de lidstaten overleggen met de aardgasbedrijven, de betrokken organisaties die de belangen vertegenwoordigen van de huishoudelijke en industriële gasafnemers en, indien dit niet de bevoegde instantie is, met de nationale regulerende instantie voordat het PAP en het NP worden opgesteld. De gebruikte mechanismen voor dit overleg en de resultaten daarvan moeten in het PAP worden beschreven overeenkomstig bijlage VI, punt 9, bij de verordening.

Hoewel het aangemelde PAP beschrijft dat de belanghebbenden zijn geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot de Belgische gasproductie en -markt, ontbreekt in het PAP informatie over de vraag of en hoe eventuele opmerkingen die naar aanleiding van de raadpleging zijn ontvangen, in overweging zijn genomen. Daarnaast ontbreekt er in het PAP informatie over het verplichte overleg met de nationale regulerende instantie, op grond van artikel 8, lid 2, van de verordening.

De Commissie is van mening dat het PAP zou moeten worden gewijzigd om de bovengenoemde informatie erin op te nemen.

Onjuiste informatie over de beschermde gegevens van afnemers

Overeenkomstig artikel 9, lid 1, onder b), en bijlage VI, punt 4, onder a), van de verordening moet het PAP de definitie voor beschermde afnemers bevatten, met inbegrip van categorieën

afnemers die onder de verordening vallen en hun jaarlijkse gasverbruik. Deze informatie is opgenomen in punt 5 van het PAP, in dit punt wordt de informatie bevestigd die op 9 februari 2018 aan de Commissie was toegezonden bij de kennisgeving van de definitie van beschermde afnemers overeenkomstig artikel 6, lid 1, van de verordening. In punt 5 wordt gewezen op de moeilijkheden bij de toepassing van de definitie van artikel 2, punt 5, van de verordening; hierin worden de verschillende categorieën afnemers opgesomd die (afgezien van de louter residentiële afnemers) zijn aangesloten op het gasdistributienet in België; er wordt ook benadrukt dat beschermde afnemers die in aanmerking komen in elk van deze categorieën aanwezig zijn. Bijgevolg worden alle afnemers die in België op het gasdistributienet zijn aangesloten beschouwd als beschermde afnemers. Vervolgens verstrekt het PAP de relevante gegevens gebaseerd op deze definitie.

De Commissie merkt op dat deze definitie niet voldoet aan de vereisten van artikel 2, punt 5, van de verordening. Hoewel het in sommige gevallen moeilijk is om juridisch onderscheid te maken tussen beschermde en niet-beschermde afnemers binnen een gasdistributienet, mogen afnemers die niet in aanmerking komen ook niet de formele status van “beschermde afnemers” krijgen. Anders zou het moeilijk worden om te voorkomen dat zij gas verbruiken in het geval van ernstige verstoring van de gasvoorziening, en dit zou ten nadele zijn van degenen die op grond van de verordening moeten worden beschermd. In het PAP wordt erkend dat het beperken van het verbruik van dergelijke niet in aanmerking komende afnemers in een crisis zowel technisch als institutioneel moeilijk zou kunnen zijn (aangezien openbare distributie een regionale bevoegdheid is).

De Commissie is van mening dat een passende definitie van beschermde afnemers door de Belgische autoriteiten moet worden uitgewerkt, in overeenstemming met de vereisten van artikel 2, punt 5, en aan de Commissie moet worden meegedeeld. Hoofdstuk 5 van het PAP zal dan moeten worden gewijzigd om te verwijzen naar de nieuwe definitie van beschermde afnemers en de relevante gegevens dienovereenkomstig te verstrekken.

Overige ontbrekende informatie — beschrijving van het gassysteem

Overeenkomstig artikel 8, lid 5, en bijlage VI, punt 1.2, onder a), van de verordening worden de belangrijkste cijfers voor gasverbruik opgenomen in miljard m³ (eindverbruik van gas) en miljoen m³/d (pieken in de vraag). De cijfers voor het gasgebruik staan in het PAP voornamelijk in TWh.

De Commissie is van mening dat het PAP moet worden gewijzigd om de bovengenoemde informatie erin op te nemen.

2.2 Noodplan (NP)

Beschrijving van het effect van niet-marktgebaseerde maatregelen

In artikel 10, lid 1, van de verordening is bepaald dat het NP een beschrijving moet bevatten van de grensoverschrijdende effecten van potentiële niet-marktgebaseerde maatregelen. Op grond van artikel 10, lid 1, onder i), van de verordening moet onder meer worden geëvalueerd in welke mate niet-marktgebaseerde maatregelen nodig zijn voor het oplossen van een crisis, een analyse van de effecten van dergelijke maatregelen en de bepaling van de procedures voor de tenuitvoerlegging ervan.

Het Belgische NP bevat een beschrijving van mogelijke markt- en niet-marktgebaseerde maatregelen en vermeldt wanneer dergelijke maatregelen kunnen worden gebruikt. Het NP gaat echter niet in op de bijdrage van specifieke maatregelen tot het oplossen van een crisis. Bovendien moet het NP nagaan wat de effecten van de maatregelen zouden zijn, ook voor andere lidstaten.

De Commissie is van mening dat het NP moet worden gewijzigd om daarin de bovenstaande informatie op te nemen over de bijdrage van niet-marktgebaseerde maatregelen tijdens een crisis en de gevolgen daarvan.

Ontbrekende informatie over de toepassing van solidariteitsbepalingen

In artikel 13 van de verordening is bepaald dat de lidstaten in een geest van solidariteit een reeks maatregelen treffen om de levering van gas aan een minimumaantal consumenten in alle lidstaten te waarborgen en de voorwaarden daarvan vast te stellen (hierna “de solidariteitsverplichtingen” genoemd). Het betreft hier een in uitzonderlijke omstandigheden te nemen uiterste maatregel. Overeenkomstig artikel 10, lid 1, onder m), en bijlage VII, punt 8.3, dienen de lidstaten een beschrijving te geven van de regelingen waarmee de in artikel 13 bedoelde solidariteitsverplichtingen worden vervuld.

Het Belgische NP bevat geen informatie over de solidariteitsregelingen met aangrenzende lidstaten. Hoewel de Commissie op de hoogte is van en verheugd is over de lopende werkzaamheden van een aantal lidstaten om solidariteitsovereenkomsten te ontwikkelen overeenkomstig de verplichtingen uit de verordening, is de Commissie van mening dat het NP moet worden gewijzigd om daarin meer details over de inhoud van de solidariteitsovereenkomsten in overeenstemming met artikel 13 van de verordening op te nemen.

3. CONCLUSIE

Op basis van de bovenstaande evaluatie, en met het oog op artikel 8, lid 8, onder d), van de verordening komt de Commissie tot de conclusie dat sommige elementen van de plannen niet in overeenstemming zijn met enkele bepalingen van de verordening.

De Commissie verzoekt de Algemene Directie Energie van de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie, K.M.O., Middenstand en Energie om de plannen te herzien en daarbij terdege rekening te houden met de bezwaren die de Commissie in dit advies naar voren heeft gebracht en de Commissie binnen drie maanden kennis te geven van de herziene plannen overeenkomstig artikel 8, lid 9, van de verordening.

De beoordeling die de Commissie in dit advies heeft gegeven laat enig standpunt onverlet dat zij ten aanzien van het Koninkrijk België inneemt wat betreft de verenigbaarheid van de nationale maatregelen met de EU-wetgeving, waaronder in het kader van inbreukprocedures en de handhaving van de mededingingsregels van de Europese Unie, met inbegrip van de staatssteunregels.

De Commissie zal dit advies publiceren. De Commissie is niet van mening dat de in dit advies vervatte informatie vertrouwelijk is, met name omdat de informatie betrekking heeft op plannen die publiek toegankelijk zijn. De Algemene Directie Energie van de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie, K.M.O., Middenstand en Energie wordt verzocht de Commissie binnen vijf werkdagen na ontvangst van het advies mee te delen of het van mening is dat het commercieel gevoelige informatie bevat waarvan de vertrouwelijkheid moet worden gewaarborgd.

Gedaan te Brussel, 18.10.2020

Voor de Commissie
Kadri SIMSON
Lid van de Commissie

VOOR GELIJKLUIDEND AFSCRIFT
Voor de secretaris-generaal

Martine DEPREZ
Directeur
Besluitvorming & Collegialiteit
EUROPESE COMMISSIE